

Sürü Yönetiminde Temel Amaç ;

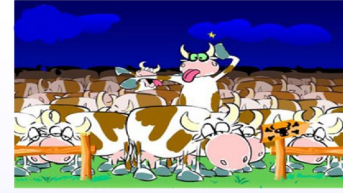
Hayvanların fizyolojik ihtiyaçlarına uygun bakım ve besleme koşullarını yerine getirerek, hastalık etkenlerinden arınmış bir ortamda, hayvanları hastalandırmadan, en ekonomik bir şekilde, sağlıklı ürünler elde edilmesidir.

Bunun içinde biyogüvenlik ilkeleri temelinde girdi temininden, ürün pazarlamasına kadar teknik ve diğer işletme faaliyetlerinin belirli bir plan dahilinde yapılması gerekmektedir.

Sürü yönetimi hayat boyu verimliliği, uzun sağlıklı hayvanlardan güvenilir gıdaların elde edildiği, ekonomik ve rantabl bir üretim için, bakım, besleme v.b konuların belirli bir sırayla, planlı bir şekilde ve belirli bir disiplinle yapılmasından ibarettir.

Sürü Sağlığında Amaç;

Bir süt sığırcılığı işletmesindeki hayvanların sağlığını en iyi düzeyde tutabilmek için koruyucu hekimlik ve tedavilerinin gerektiği şekilde planlanması ve etkin bir şekilde uygulanması gerekir. Planının başarılı bir şekilde uygulanabilmesi için, İşletme sahibi, işletme veteriner hekimi ve hayvan bakıcılarının plan esaslarını iyi bilmeli ve üzerlerine düşen görevleri sistemli bir şekilde yerine getirmelidirler. Sürü sağlık planlamasına dahil olan gözlem ve uygulamalar sürüdeki hayvanların yaş gruplarına (buzağı, dişe, inek) ayrı ayrı planlanmalıdır. Sürü sağlık planı uygulamaları hayvanların tek tek günlük olarak gözlenmesi ile başlar, Bu işlemi ilk yapan kişi/kişiler hayvan bakıcılarıdır, herhangi bir sağlık problemi gözleendiği takdirde durum hayvan sahibi ve veteriner hekime bildirilmelidir.

Yetiştiricilerimiz ayrıntılı bilgi için İl / İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüklerimize müracaat edebilirler.

www.giresuntarim.gov.tr

T.C.
İL GIDA ,TARIM VE HAYVANCILIK MÜDÜRLÜĞÜ
Hayvan Sağlığı Yetiştiriciliği ve
Su Ürünleri Şube Müdürlüğü

Telefon :0(454) 215 00 95
Teyyaredüzü mah. Atatürk Bulvarı No:261 GİRESUN

T.C.
GİRESUN VALİLİĞİ
İL GIDA,TARIM VE
HAYVANCILIK
MÜDÜRLÜĞÜ
2013-GİRESUN

SÜRÜ SAĞLIĞI VE YÖNETİMİ

SÜRÜ SAĞLIĞI

1. Buzağı Bakım ve Besleme

- ! Göbek bağının temizliği yapılması çok önemlidir.
- ! Yeni doğan buzağıya ağız sütü ilk yarım saat içinde verilmelidir.
- ! Bir iki gün içinde buzağı bireysel kulübeye alınmalıdır.

Buzağı kulübesinde temiz su, saman ve buzağı başlangıç yemi bulundurulmalı ve her gün yenisi ile değiştirilmesi gerekir ve zemindeki altlık kuru ve temiz olması (özellikle kışın) solunum sistemi hastalıklarının korunmasında önemlidir .

Süt ve mama sıcaklıkları 35-42 derece arasında olmalı, mama karıştırma oranları dengeli olmalı ve süt verilirken çok soğuk veya aşırı sıcak olmamasına dikkat edilir ve iştah, solunum kontrol edilmelidir.

İshal, Solunum sistemi hastalıkları ve septisemi konusunda veteriner hekimlerden destek alınız.

! **Kendi başınıza tedavi yapmayınız.**

Aşı zamanlarına uyunuz.

"Süt-Mama" , "Mama-Buzağı başlangıç" , "Buzağı başlangıç-Buzağı büyüme" yem geçişlerine alıştırmayı buzağının hayat boyu vereceği verim üzerinde etkileri büyüktür.

Buzağuların Erkek ve Dişi olarak gruplara ayrılıp uygun besleme yapılması ayrıca her gurupta yaş-kilo oranına göre tekrar kendi içinde küçük guruplara bölünmesi besleme ve hiyerarşi açısından önemlidir.

2. Düvelerin Beslenmesi ve Suni Tohumlama

Yaş guruplarına uygun ve dengeli yem karışımları verilmeli ve gerekli durumlarda yalama taşı veya vitamin-mineral karışımları kullanılabilir. Düvelerin çok zayıf veya aşırı kilolu olmamasına dikkat edin.

Solunum sistemi hastalıkları, ayak hastalıkları beslenme hastalıkları, sistemik hastalıklar ve meme dokusunun yağlanması durumlarına karşı **KORUYUCU HEKİMLİK** hizmetleri alınız. 14 aylık ve daha büyük düvelerde kızgınlık takibi yapılarak tohumlanmalı yada östrüs (kızgınlık) senkronizasyon yöntemleri uygulanmalı. Çünkü tohumlama yaşına gelmiş ve tohumlanmayan yada gebe bırakılmamış düveler ekstra maliyet oluşturur.

Suni Tohumlama yapılacak düveler için kataloglarına bakılarak uygun özellikteki boğa spermaları seçilmelidir.

Gebe düvelerin kondüsyonları takip edilmeli gerekirse uygun gurup değişiklikleri yapılmalıdır.

Suni tohumlamadan sonra belirli periyotlarda gebelik muayenesi yapılmalıdır.

3. Doğuma Son 21 Gün !

Doğumuna 21 gün kalan hayvanlar ayrı bir bölmeye alınmalıdır. Bu dönemde hayvana viral aşılar (rota-corona gibi), vitamin-D, vitamin E ve selenyum gibi takviyeler yapılmalıdır. Rasyonları süt veren gruba benzer içerikte hazırlanmalı iyi bir geçiş programı yapılmalıdır. Bu hayvanlar sürekli gözetim altında tutulmalıdır.

4. Doğum ve Doğum Sonrası Ana ve Yavruya Gösterilecek Özen

Doğum zamanı yaklaşan hayvanlar iyi takip edilmeli doğuma erken yada geç müdahale etmemeye özen göstermek gerekir. Doğuma uygun müdahale edilmeli gerekirse sezeryan yapılmalıdır. Buzağıya ağız ve burun temizliği yapıp göbek bağı uygun antiseptikli solüsyonlarla temizlenmeli ve en kısa süre içinde ağız sütü (avuz) içirilmeli gerekli durumlarda sonda ile verilmelidir. Buzağıyı annenin yalamasına izin verilmesi hayati önem taşır. Doğumdan sonra anaya propilen glikol, sıvı takviyesi uygulanabilir. Ayrıca mastitis yönünden memeler kontrol edilir. Ayrıca kolostrom kalitesini ölçebiliyorsa; yüksek kaliteli kolostrom başka analardan yavruya verilebilir.

5. Doğum Sonrası Takip

Mastitis, metritis, ayak hastalıkları, involüsyon kontrolü, yem tüketimi, süt verimi, ateş, rumen hareketleri, kontrol edilerek kayıt altına alınır hastalık durumlarında hızlı müdahale edilir. İlk suni tohumlama için 60. gün beklenmelidir.

6. Süt Verimi Takibi

Hayvanlar süt verimlerine göre guruplara ayrılmalıdır örneğin:

1. başlangıç gurubu
2. orta verim grubu
3. yüksek verim gurubu
4. düşük verim gurubu
5. kuruya çıkacaklar

gurupları şeklinde ayrılabilir. Her gurubun rasyonları ayrı ayrı hazırlanıp, birbirlerine geçişli olmalı ayrıca grup değişimlerinde hayvanları etkilemeyecek içeriklere sahip olmalıdır.

Hayvanlar; mastitis, gebelik kontrolü ve suni tohumlama, yem tüketimleri, metabolik hastalıklar, tırnak hastalıkları yönünden belirli periyotlar dahilinde muayene edilmesi sürü geleceği açısından altın kurallardır.

Ayrıca padokların belirli aralıklarla temizlik ve dezenfeksiyonu yapılmalıdır. Bu bize birçok hastalığın önüne geçmemize büyük yardımcı olur.

SÜRÜ YÖNETİMİNDE SIKLIKLA

CEVAP ARANACAK SORULAR

1. Doğan buzağular 7 gün içinde bildirim yapıldı mı ?
2. Doğan buzağılara 20 gün içinde küpe takıldı mı ?
3. Hayvansal desteklemelerden haberiniz var mı ?
4. Hayvan alım satımları ve nakillerinde bildirim yapılıyor mu ?
5. İl/İlçe Gıda, Tarım ve hayvancılık müdürlüklerince uygulanan aşılar yapıldı mı ?
6. Küpesiz (hiç küpesi olmayan, düşen ve silinen) ve belgesiz hayvan var mı varsa İl/İlçe Gıda, Tarım ve hayvancılık müdürlüklerine başvurduz mu ?
7. Buzağuların ağız sütünü tam olarak aldıklarından emin misniz ?
8. Vücut kondisyonunda önemli bir değişiklik var mı ?
9. İneklerin önünde yem artıyor mu ? Artıyorsa ne kadar artıyor ?
10. Buzağılama aralığı nedir ?
11. Tank sütünde toplam bakteri ve somatik hücre sayısı kaçtır ?
12. Sürünün ortalama süt miktarı nedir ?
13. Bir buzağı için kullanılan suni tohumlama sayısı kaçtır ?
14. Yıllık "sürüden mecburi çıkarma oranı" nedir ?
15. Aylık klinik mastitis sayısı kaçtır ?
16. Sürüde bulunan kurudaki ineklerin sayısı kaçtır ?
17. Sağmal ineklerin sayısı, buzağuların sayısı ve toplam hayvan sayısı kaçtır ?

KAYIT TUTMA

Hayvan başına verimi artırmak için çevre şartlarını ve genetik yapıyı iyileştirmek gereklidir. Bu amaca hizmet edecek bilgileri toplama ve bunları saklama işlemine kayıt tutma denir.

Bir işletmede kaydedilmesi gerekli bilgiler :

- 1- Buzağının kulak numarası, ırkı, doğum tarihi,
- 2- Ana ve babanın kulak numarası ve ananın laktasyonlara göre süt verimi
- 3- Doğum, süttten kesim, dana, düve, ilk aşım, kuruya çıkarma, doğum öncesi ve doğum sonrası ağırlıkları gibi gelişme bilgileri,
- 4- Tohumlama tarihi ve tohumlama tipi
- 5- Spermaları kullanılan boğanın kulak numarası ve tohumlama tarihi,
- 6- Gebelik kontrolü, doğum yaptığı tarih, doğumun normal olup olmadığı, doğum tipi (tek veya ikiz), yavrunun akıbeti, doğum sonrası hastalıklar,
- 7- Laktasyona girdiği tarih ve süt verimi kayıtları,
- 8- Kuruya çıkarma tarihi ve zorunlu çıkarma durumunda bunun nedeni,
- 9- Sağlık bilgileri (aşılama, hastalık ve uygulanan tedavi),